

Prawa dziecka

Co to są prawa dziecka?

Każdy człowiek jest osobą, ale żaden człowiek nie rodzi się w pełni ukształtowany. Pełnię swojej osobowości musi rozwinąć. Każdy człowiek musi odpowiednio ukształtować swoje ciało, musi uaktywnić swoje siły motoryczne pozwalające mu się poruszać, musi rozwinąć swoje zmysły pozwalające mu na kontakt z otaczającym go światem, musi rozwinąć uczucia, dzięki którym będzie mógł reagować na rzeczywistość i wreszcie musi nauczyć się korzystać z woli i rozumu.

Wola i rozum charakteryzują człowieka jako człowieka właśnie. Dzięki nim człowiek w sposób wolny i świadomy podejmuje decyzje i ponosi za nie odpowiedzialność.

Człowiek musi się zatem rozwinąć i dojrzeć do właściwego sobie sposobu życia. Rozwój ten wyznacza sama ludzka natura. W naturę tą wpisane są swoiste prawa. To właśnie prawa natury. Wypełnienie naturalnych praw ludzkich aktualizuje człowieka, ich zablokowanie degraduje go.

Najważniejszym, naturalnym prawem człowieka jest prawo do życia. Z niego płynie prawo do pełnego - na miarę człowieka - rozwoju. Ale prawa natury należy dobrze rozpoznać i zabezpieczyć. Takim właśnie zabezpieczeniem jest prawo stanowione, stworzone przez ludzi, ogłoszone i zobowiązujące do jego przestrzegania.

Dzieci posiadają szczególne prawa. Aktualizacja ich człowieczeństwa przebiega bowiem w szczególny sposób. Dziecko nie potrafi samo zadbać o siebie, nie potrafi samodzielnie aktualizować swojej natury. Potrzebuje do tego rodziców, opiekunów, potrzebuje wielu innych ludzi. Dlatego naturalnymi „strażnikami” praw dziecka są jego rodzice i opiekunowie. Ale dziecko potrzebuje też specjalnego zabezpieczenia w prawie stanowionym. Dobre prawo stanowione może i powinno pomagać rodzicom i opiekunom w rozwoju dziecka.

W Polsce Konstytucja RP, Konwencja o Prawach Dziecka oraz Ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka stanowią najważniejsze odnoszące się do dziecka stanowione akty prawne.

W Konwencji zapisano 41 artykułów mówiących o Prawach Dziecka, te Prawa zostały podzielone na 4 grupy:

- Prawa osobiste – to takie prawa, które ma każdy człowiek. Najważniejsze wśród nich to: prawo do życia i rozwoju, prywatności, do wypowiedzi, do życia bez przemocy i poniżania.
- Prawa socjalne – to prawa., które są wynikiem umowy między państwem a obywatelem. Bogatsze państwo może przyznać więcej praw socjalnych. Najważniejsze z nich to: prawo do ochrony zdrowia, prawo do pomocy materialnej dla osób biednych, prawo do wypoczynku i czasu wolnego.
- Prawa kulturalne – to następujące prawa: do nauki, do korzystania z dóbr kultury (czyli kin, teatrów, bibliotek), do informacji i do znajomości własnych praw.
- Prawa polityczne – to prawa dzieci do stowarzyszania się, to znaczy, że dzieci mogą należeć do różnych organizacji i klubów. Nie mogą jednak należeć do organizacji politycznych i nie mogą decydować, kto będzie rządził w państwie.

Prawa, które są dla dzieci najważniejsze w życiu codziennym, to prawa osobiste. Rodzice oraz opiekunowie mają prawo i obowiązek wychowywać dzieci i służyć im radą a także szanować prawa dzieci. Powinni rozumieć i pozwalać dzieciom na podejmowanie samodzielnych decyzji (odpowiednio do wieku oraz dojrzałości dzieci).

PRAWA DZIECKA

Niech się wreszcie każdy dowie

I rozpowie w świecie całym,

Że dziecko to także człowiek,

Tyle, że jeszcze mały.

Dlatego ludzie uczeni, Którym za to należą się brawa,

Chcą wielu dzieci los odmienić,

Stworzyli dla was mądre prawa.

Więc je na co dzień i od święta - Spróbujcie dobrze zapamiętać!

MOJE PRAWA:

- Nikt mnie siłą nie ma prawa zmuszać do niczego, a szczególnie do zrobienia czegoś niedobrego.
(artykuł 33,34 i 36 Konwencji o Prawach Dziecka)
- Mogę uczyć się wszystkiego, co mnie zacieka i mam prawo sam wybierać z kim się będę bawić.
(artykuł 13,15,16 i 17 Konwencji o Prawach Dziecka)
- Nikt nie może mnie poniżać, krzywdzić, bić, wyzywać i każdego mogę zawsze na ratunek wzywać.
(artykuł 19,28,34,36 i 37 Konwencji o Prawach Dziecka)
- Jeśli mama albo tata już nie mieszka z nami, nikt nie może mi zabronić spotkać ich czasami.
(artykuł 9 i 10 Konwencji o Prawach Dziecka)
- Nikt nie może moich listów czytać bez pytania, Mam też prawo do tajemnic i własnego zdania.
(artykuł 16 Konwencji o prawach Dziecka)
- Mogę żądać, aby każdy uznał moje prawa, a gdy różnię się od innych, to jest moja sprawa.
(artykuł 2,3,4,22,23, i 30 Konwencji o Prawach Dziecka)

Tak się tu w wiersze poukładały
Prawa dziecka na całym świecie,
Byście w potrzebie z nich korzystały
Najlepiej jak umiecie.

*(Na podst. Konwencji o Prawach Dziecka
Marcin Brykczyński „Pętliczek”)*

Dorośli! Pamiętajcie, że dziecko ma:

Prawo do wyrażania swoich uczuć i myśli.

Prawo do własności.

Prawo do tajemnicy.

Prawo do bycia sobą.

Prawo do niewiedzy.

Prawo do szacunku.

Prawo do nauki przez zabawę.

Prawo do niepowodzeń i łez.

Prawo do upadków.

Prawo do radości.

W Polsce na straży tych praw stoi Rzecznik Praw Dziecka.

Najważniejszymi aktami stanowionymi odnoszącymi się do dziecka są:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

– www.brpd.gov.pl

– www.brpd.gov.pl/konstytucja.html

Ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka

– www.brpd.gov.pl

– www.brpd.gov.pl/ustawa.html

Konwencja o Prawach Dziecka

– www.brpd.gov.pl